

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΧΡ. ΚΡΗΣΤΟΒΑΣΙΑΝ

Ο ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ

ΤΟΥ ΜΠΕΝ

(Ιστορικό διήγημα)

Στο σερράχι του Έβιν Πασά, γυνὸς τοῦ Σατραζάμη, στὰ Γιάννινα, γινόταν μεγάλη διασκέδασι γιὰ τὴν καταστροφὴ τῶν ἀρματολῶν καὶ τῶν κλεφτῶν, ὅπου εἶχαν κἀκεῖ οἱ διάφοροι ντερεναγάδες τῆς Θεσσαλίας. Σαράντα κεφάλια εἶχαν φέρεῖ στὰ Γιάννινα καὶ τὰ εἶχαν στήσῃ σὲ παλόνια, ἀράδα-ἀράδα, στὴν πλατεῖα τῶν Λιθαριτσῶν γιὰ νὰ τὰ βλέπουν οἱ χριστιανοὶ καὶ νὰ τρομάζουν. Ἀνάμεσα οἱ αὐτὰ τὰ κεφάλια ἦσαν καὶ κεφάλια δοξασιμένων ἀρματολῶν καὶ κλεφτῶν, ποὺ προστάτειναν τὴν χριστιανοσύνη καὶ ἔλεγαν πὼς τὰ Ἑλληνικά σῶνα, ποὺ εἶχαν βαλθῇ ψηλά στ' Ἀγρια καὶ στὸ Ραδοβέζι, εἶνε προσωρινά, πὼς ἡ Ἥπειρος καὶ ἡ Θεσσαλία γρήγορα θὰ λευτερωθοῦν καὶ πὼς, μὴ μερὰ, ἂν θέλῃσιν ὁ Θεός, θὰ λευτερωθῇ καὶ ἡ Πόλι μετ' τὴν Ἀγία Σοφίαν.

Ὁ Έβιν Πασάς ἦταν παιδί ἀζόμια, ἦταν δὲν ἦταν δεκατεσσάρων χρόνων, καὶ γὰρ μερὰ διασκέδαζε, καὶ ἀντηχοῦσαν ἡ ἀλλεῖ τοῦ σερραχίου ἀπὸ τραγοῦδια, βιολιά καὶ λαλοῦμενα. Δὲν ἐγλυτοῦσε ὅμως μόνος του. Ὅλοι οἱ μπελῆδες τοῦ Γιαννίνου καὶ τῆς Ἀρβανιτιᾶς τοῦ ἔκαναν συγκροσία. Ἄν δὲν ἔβλεπε κανεὶς τὰ κομμένα κεφάλια, ποὺ συχνὰ-ποχνὰ ἐφέρονταν ἐκεῖ καὶ τὰ στήσαν στὰ παλόνια, ἂν δὲν ἔβλεπε τοὺς χριστιανούς ποὺ ἄλλους χορεύονταν στὸν Πλάτανο καὶ ἄλλους ἐθιγχαν στὰ τοιγέλια καὶ στὰ κωνοειδῆ ἀλυσσοδεμένους, ἂν ἄκουγε μόνο τὴν διασκέδασι ποὺ γινόταν στὸ σερράχι τοῦ Πασά, θὰ νόμιζε πὼς αὐτὸς ὁ τόπος ἦταν ὁ πῶ ἐλευθεριμένος τόπος τοῦ κόσμου, ἢ γῆ τῆς ἐλευθερίας.

Ἀλλὰ οἱ σὲ διασκέδασι καὶ στὰ ὄργανα ἐποχοφούνταν ἡ θανατικὴ κατωδίκη, ἡ διαστατικὴ ἀποφάσις, ἡ διαταγὴ πρὸς τοὺς ντερεναγάδες καὶ τοὺς μουσικητές, καὶ ἀζόμια διαβαζόνταν καὶ γινόταν διὰ τὴν ἐπίσημην ἀλληγορίαν. Ὁ Έβιν Πασάς, σάν γυνὸς τοῦ Σατραζάμη, ἔκανε ὅ,τι ἤθελε, καὶ ὅ,τι ἔκανε ἦταν καλὰ καμωμένο.

Ἀπὸ μεγάλου μπελῆδες, ποὺ ἦσαν τὰ δέξι χέρι τοῦ Πασά, μιλοῦσαν ἐκείνη τὴν ὥρα ἰσχυροσυνά:—
—Λέν μου λές, Πετρόπουλε, τί ἔκανες γιὰ τὰ τρία ἀδέρφια, τοὺς Ζωιολαῖους, τὸ Χρήστο, τὸ Φῶτο καὶ τὸ Γιώτη; Μοὶ ἔλεγαν πὼς αὐτοὶ τὸ αὐτὸ εἶναι τὸ νόνο Σουλτανίσκο αὐτὸ ποὺ ἔμεινε ἐδῶ ἀπ' τὸ Κοζοσούλι...

—Ἐπειδὴ ἦταν δύσκολο νὰ πιστοῦν ἢ νὰ σκοτωθοῦν, στείλαμε μὴ διαταγὴ καὶ τοὺς προσηύξαμε καὶ τοὺς τρεῖς νάθουν ἐδῶ, τάχα γιὰ νὰ τοὺς δώσουμε ἀρματολία. Χτὲς ἔκριναν οἱ ἐπιστατοὶ (1) νὰ πάν στὸ χορὸ τοῦ.

—Ἐχουν κἀκεῖ καὶ χορὸ;
—Βέβαια. Καὶ τὸ λέν... πὼς, νομίζεις;
—Ξέρω καὶ ἐγώ;
—Σοῦλι;
—Σοῦλι! εἶπε ὁ ἄλλος καὶ ἀντιπλάτηξε ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ καθόταν, σάν νὰ τὸν εἶχε διαγνώσει ἡμασερὸ φεῖδι.
—Καὶ μὴ διαταγὴ βασιλικὴ τοῦ Σουλτάνου μάλιστα!
—Διαταγὴ τοῦ Σουλτάνου! Τί λές ἐκεῖ, καμμένε! Ἐδῶκε ἀδεια

ὁ Σουλτάνος ν' ἀνοστήθῃ τὸ Κοζοσούλι ποὺ ἔχει ἐξολοθρευτὴν τὴν Τσαγκαῖα;

—Ὅταν ὁ Σουλτάνος θῆγαξε αὐτὴ τὴν διαταγὴ, εἶπε ὁσοῦ νὰ τοὺς μᾶση ὅλους τοὺς Σουλταῖτες ἐκεῖ καὶ νὰ τοὺς κἀνὴν σαράδες του γιὰ νὰ τοὺς πετοκοῦν ὅποτε θέλῃσιν. Τὸ σῆδω ἦταν καλὸ, ἀλλὰ οἱ Σουλταῖτες δὲν τὸ ἀκούσθησαν καὶ μόνο οἱ Ζωιολαῖοι πήγαν καὶ κατοικῆσαν στὸ Νέο Σοῦλι. Ἄν πήγαναι ἐκεῖ ὅλοι οἱ Σουλταῖτες νὰ κατοικήσουν, δὲν θὰ κατέβαιναν στὸ Μορφητὰ νὰ πολεμήσουν μαζί με τοὺς Μωραῖτες. Ὁ Σουλτάνος ἔχει μυαλό, ἀλλὰ ἡμεῖς δὲν ἔχουμε...

—Ἐχεις δίκιο. Ἐτοί εἶνε...
—Τώρα, ποὺ λές, Χρῆστο μπελῆ.

(1) Χωροφύλακες ἐκείνης τῆς ἐποχῆς.

μὴ καὶ οἱ Σουλταῖτες ἐγκαταστάθηκαν στὴν Ἑλλάδα, Βρυαῶρι καὶ Ἐπαχτο, ὁ σκοπὸς τοῦ Σουλτάνου δὲν ἐπέτυχε καὶ τὸ Νέο Σοῦλι πρέπει νὰ ἐξολοθρευτῇ, νὰ μὴ μείνῃ πέτρα στὴν πέτρα, γιατί...

—Γιατὶ τὸ Νέο Σοῦλι μπορεῖ νὰ γίνῃ σάν τὸ παλιό...

—Μπαῖδὸ σου! Αὐτὸ ἤθελα νὰ εἶπὼ καὶ ἐγώ.

—Ὁ Σουλταῖτης, ποὺ λές, δὲν βγαίνει τὸ κεφάλι κατὼ, δὲν γίνεται σαράς καὶ ποῖται νὰ λείψῃ...

Ἀπὸ τότε ποὺ οἱ δύο μπελῆδες ἄρχισαν νὰ μιλοῦν, ἕνας νεοῦτοισος, αὐτὸς μουσικοῦς ποὺ βαροῦσαν τὰ βιολιά, ἕνας μουρὸς τραγοῦδιστῆς, εἶχε χωρῶντο ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ καὶ δὲν τοῦ εἶχε φύγῃ οὔτε μὴ λέξῃ ἀπ' τὰ λόγια τοῦ. Κι' ὅταν, σὲ λίγο, ἄλλαξαν νοῦντα, ἔκανε πὼς τὸν ἔπιασε κόρημος στὴν κοιλία καὶ μαζεύονταν σάν νοῦβαρι.

—Γιατὶ ἔπαυε τὸ τραγοῦδι; φώτησε ὁ Πασάς μουσικοῦσος.

—Ἀρρώστησε ὁ τραγοῦδιστῆς μας, τοῦ εἶπαν οἱ ἄλλοι μουσικοῖ.

—Ἀνὰν, ἀφέντη μου! φωνάξε ὁ τραγοῦδιστῆς στὸν Πασά. Λὸς μου τὴν ἀδεια νὰ πάω νὰ ἰσχυάσω, γιατί πεθαίνω...

Τὴ λέει αὐτὸς; φώτησε ὁ Πασάς τοῦφαινα τοὺς μπελῆδες ποὺ εἶχε γύρω του καὶ τραγοῦδιστῆς καὶ μουσικοῦς.

Ἐνὰς μπελῆς τότε τοῦ ξήγησε καὶ ἔλεγε ὁ τραγοῦδιστῆς καὶ ὁ Πασάς τοῦ ἔδωκε τὴν ἀδεια νὰ πάω νὰ ἰσχυάσω.

Ὁ τραγοῦδιστῆς ξεκίνησε νὰ βγῇ ἔξω, κορτοῦμενος ἀπὸ τὸν τοῖχο, σάν νὰ εἶχε τὴν ψυχὴ στὰ δόντια. Μὰ ὅταν βγῆκε ἔξω ἀπ' τὴν αὐλοπορτὰ τοῦ σερραχίου, ἄρχισε νὰ τρέξῃ σάν λαζαράκι στοὺς δρόμους τοῦ Γιαννίνου πρὸς τὸ δυτικὸ μέρος. Πέρας τὸ Κοιτῆριον καὶ βγήκε οὐδέτελα ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν.

Ὅταν ἔφτασε στὴν Προσκήνηρον, στάθηκε καὶ ἀγανάκτησε κατὰ τὸν κάμπο. Ἀγανάκτησε, ἀγανάκτησε εἶπε μακριὰ μὴ συνοδεῖται ἀπὸ καβαλλάρους. Ἀνάμεσα στοὺς καβαλλάρους ἴσχυαζαν τρεῖς περὶ οὐ τὰ ἡλιοκαυλισμένα τοὺς τὰ ἄρματα καὶ μετὰ τὴν ἡλιοκαυλισμένην τοὺς ἡμετέρας φωνανέλλες τοὺς καὶ μετὰ τὴν στολισμένην ἡμετέρας. Ἦσαν τὰ τρία ἀδέρφια, οἱ Ζωιολαῖοι, ὁ Χρήστος, ὁ Φῶτος καὶ ὁ Γιώτης, ποὺ δὲν παρορῶντο στὸν Πασά καὶ νὰ τοὺς δώσῃ ἀρματολία, ὅπως νομίζαν, ἐνὸς πήγαναι σὴν τὰ παλαιὰ χωρία στὸ μακεδόν.

Ὁ περπατοῦστος τραγοῦδιστῆς σκέπτηκε νὰ τοὺς φωνάξῃ:—
—Ποῦ πάτε, πορὲ σαρλιά! Σὰς περιμένουν τὰ τοιγέλια καὶ ἡ κορμὰ τοῦ Πλάτανο...

Ἀλλὰ θὰ τὸν ἐνοῦσαν οἱ ἐπιστατοὶ, καὶ ἔτσι καὶ τὸ κεφάλι του θὰ κινδύνευε καὶ ὁ σκοπὸς του δὲν θὰ πετύχαινε.

Ἦ συνοδεῖται, ὅσο πήγαναι καὶ ζῶναι, ὅσο πήγαναι καὶ ζῶναι, καὶ ἡ καρδιά τοῦ τραγοῦδιστῆς χτυποῦσε δυνατὰ, σάν νάθελε νὰ ραγίσῃ. Λίγες δρασκελιές ἔχουσαν ἀζόμια τὸν τραγοῦδιστὴ ἀπ' τὴ συνοδεῖται μετὰ τοὺς τρεῖς Ζωιολαῖους, ποὺ τοὺς καμῶσαν τὰ Κοφέντα καὶ τὰ Ζαγόρια γιὰ τὴν παλληκαριά τους.

Ἦ σαργινισί του, ποὺ ἔβλεπε τὰ τρία ἀδέρφια, τοὺς τρεῖς τοιχοφάγους Σουλταῖτες, νὰ πηγαίνουν ἐξουσιαστοὶ καὶ λαμπροφωρεμένοι στοὺς θανάτου τὴν ἀγκαλιά, καὶ ἡ ἀδυναμία του ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ τοὺς τὸ πῇ, ἔξελαναν ὅ' ἐνα τραγοῦδι, τραγοῦδι γλυκόφωνο, ποὺ οἱ στίχοι του ἦσαν παρμένον ἀπὸ διάφορα τραγοῦδια ποὺ ἔλεγε νὰ τραγοῦδα στοὺς γάμους καὶ στὰ πανηγύρια καὶ σὲ διασκέδασις τὸν μπελῆδον καὶ τὸν πασάδον τοῦ Γιαννίνου καὶ τῆς Ἀρβανιτιᾶς. Κι' ἔλεγε τὸ τραγοῦδι:

Γιὰ ἰδέτε τρία ἀγγελικά κορμὰ κυ-

(παρισσένια)

πὼς πάνε γιὰ τὸ μακελιὸ ὡς ὅσον σὲ

(πανηγύρι).

Γιὰ ἰδέτε τρία ἀγγελικά πανέμορ-

(φρα κεφάλια)

Γεωργίου Α'

Ἡ ὑπογραφή τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α' ὅταν ἦταν νέος καὶ μετὰ τὴν ἀφίξιν του στὴν Ἑλλάδα.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Μιά φορά ο Θόδωρος Δηλιγιάννης βρισκόταν στα λουτρά της Αιδηψού. Ήταν η εποχή που δεν παρατηγαν και πολλοί κόσμος σ' αυτά.

Μιά μέρα ξέξεραινε, μαζί με μερικούς φίλους του, στο χωριό ο "Άγιος, που είνε κοντά στα λουτρά, όταν, σ' ένα γάνι του δρόμου, παρετήρησε μερικούς χωρικούς που συσσεζέποντο. "Επειδή δε είχαν β-ποπο ύψος, ο Δηλιγιάννης και οι φίλοι του τους πέρασαν για ληστές και σταματήσαν.

"Εκείνοι, άμα τους είδαν, προχώρησαν προς αυτούς, έβγαλαν τα φέσια τους, τους χαίρετσιναν, και ο πιο γέρος άπ' αυτούς είπε, αποτεινόμενος στο Δηλιγιάννη :

— Καλώς όρισάτε, κύριε... ένομοτάραχα !

Ο Δηλιγιάννης διηγείτο κατόπιν συχνά το επεισόδιο αυτό, γελώντας με την καρδιά του.

— Δεν είχαν άδικο, έλεγε, να μιλήσουν όπως μίλησαν. Ή άνοτε-
τέρα άσχη, για την πατρίδα Έλλάδα, δεν είνε ούτε ο ύπουργός, ούτε ο προθυπουργός, ούτε κανέννας άλλος, εκτός από τον...έπενομοτάραχη!...

Μιά φορά ο Σωτήρης Σακελλαρόπου-
λος, ο γνωστός παλιός Γεννασιάσχαζης των
Αθηνών, είχε ύποσχεθί το γνωστό κα-
θηγητή της άπαγγελίας κ. Σιγάλα ότι θα
τον διοόριζε στο ύπουργείο της Παιδείας.
Γι' αυτό, όταν τον συναντούσε, του έλεγε :

— Χαίρετε, κύριε... τιμηματάρα !

Στο μεταξύ η τύχη το έφερε ώστε, με-
τά τις εκλογές της 1 Νοεμβρίου του 1920,
να διορισθί ο κ. Σακελλαρόπουλος Γενι-
κός Γραμματέας του ύπουργείου της Παι-
δείας. Μεταξύ των άλλων που τον συνεγά-
ρησαν ήταν, φυσικά, και ο Σιγάλας.

— Λοιπόν, μείνε ήσυχος, του έλεο ο Σα-
κελλαρόπουλος, ή θέσις σου είνε έτοιμη.

Αλλά ο καριός περνούσε και ο διορι-
σμός δεν έγινότανε. Ο Σιγάλας, ο άποιος
δεν είχε πάρει και στα σοβαρά το ζήτημα
της θέσεως, σηκώνει τέλος μιά μέρα και
πήγε στο ύπουργείο.

— Ηρθα να σ' εύχαριστήσω, έλεο στο
Σακελλαρόπουλο.

— Γιατί ; τον ρώτησε εκείνος. Ο διο-
ρισμός σου δεν έγινε ακόμα !

— Ηρθα να σ' εύχαριστήσω, του ά-
πάντησε ο Σιγάλας, γιατί με... έπαφες
πριν να με διορίσης !...

Μιά μέρα πάλι ο Δημιόχορς Πατρών
κ. Μπουκαζούρης, φητούσε τον κ. Σιγάλα
άν καννίζω.

— Δεν καννίζω, απάντησε ο κ. Σιγά-
λας, αλλά λέω... ότι μου καννίζει !...

που θα στολίζουν αύριο τα μαύρα Λιθα-
ρίσινα.

Δεν σάς καλούνε για χορό κι' ούτε γι'
(όρμητωλίκι,
μόν' σάς καλούν για κρέμασμα...

Οι τριζοξανταριόι ήξεραν κάμποσα Έλληνικά, αλλά όχι και τόσα
για να πονηρεθούν από τα λόγια του τραγονδιού. Τα τρία αδέρφια
 όμως, που γνώριζαν τη φωνή του τραγονδιστή, γιατί είχε μεγαλώσει
 στο σπίτι τους, μόλις άκουσαν από τα λόγια του τραγονδιστή την τήχη
 που τους περίμενε στα Γιάννινα, κατάρχτησαν άνησχη άναμεταξύ των.

Με το κάταγμα συνεννοήθηκαν και, σέ μιά στιγμή, πετάχτηκαν
 μέσ' από τους δέκα τριζοξανταριόους που τους συνόδευαν και πήραν
 φτεροπόδαροι τον άνησχορο που βουνού πολ άγκαλιάζει τα Γιάννινα
 κι' όπου τα χωμασμένα άλογα των τριζοξανταριόων δεν μπορούσαν να
 τους πάρουν άπ' το κοντό. Κι' όσω να καταλάβαιν οι τριζοξανταριόι
 τί είχε συμβή, οι τρεις Ζιουλάταιοι είχαν γίνει άφαντοι.

Την άλλη μέρα τα τρία αδέρφια βρισκόταν άγνωσμένα στο Νέο
 Σοφιά κι' έβδαν καραύλια μόνη τους πατήρη άξανα Τουρκιά άπ' τα
 Γιάννινα, ενώ οι τριζοξανταριόι άναφέρονταν στον Πασά πως τάχα οι
 Ζιουλάταιοι ήσαν από καιρό φεγγατοί από το Νέο Σοφιά.

Κι' ο τραγονδιστής γλυκοτραγονδιστός τώρα στα Λιθαρίσινα, μισο-
 στά στον Έβν Πασά, το γιντο του Σαταζέμλη, και σέ τόσους άλλους
 μπεήδες :

Αιρουόν οι κάμποι για νερό και τα βουνά για χιόνι,
 κι' οι Ζιουλάταιοι τα σκυλιά για Τούρκικα κεφάλια...

"Ενας μπής, που άκουσε τα λόγια του τραγονδιστή, του έπτε :

— Τι λές αυτό, ώρε παληογασωσση !

— Τό τραγονδι το λέει, μπέη μου, να
 πάω το κακό σου, δεν το λέω εγώ, άπο-
 κρήθηκε τρομαγμένος ο τραγονδιστής, βλέ-
 ποντας πως πάρα πολό είχε προχωρήσει.

— Άρτο το λέει το τραγονδι, πές το
 κι' έσύ ! του έπτε ο μπής μοσομειθυμένος
 και κατέβασε ένα άσημενίο τάσι γεμάτο
 ρακί.

ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΑΝΣ

ΕΝΑ ΑΡΒΑΝΙΤΙΚΟ ΕΤΟΣ

Η ΑΛΗΠΑΣΣΙΑΣ

"Όπως ο "Όμηρος έγραφε την "Ελλάδα, ο Κάμοιενς την "Ευσταϊνάδα, ο
 Βιργίλιος την "Αινειάδα, έγραφε κι' ο "Αδελφός Χατζή Σαχρέτης την "Αλη-
 πασσάδα. Ο Χατζή Σαχρέτης ήται σύγχρονος του "Αλή Πασά, άσκη στή
 ύπηρεσία του. Στην "Αληπασσάδα που έβριμει φυσικά τον Τύραννον των
 "Ιωαννίνων και κύριο του μέχρις ύπερβολής. "Από το περίφημο αυτό έπος του
 "Αδελφού ποιητού, το άγνωστο στο πολό "Ελληνικό κοινό, δημοσιεύουμε έδώ
 μερικά άποσπάσματα.

Στο πρώτο γίνεται λόγος για τον τρομερό Γιουσούφ "Αράπη, τον όποιο
 έκόκτασε, ως γινώσκον, ο Καταστανώνης :

Και το λαλά τ' "Αλή Πασά τον λέν "Ισοφ "Αράπη,
 μερόνυχτα στο τζάκι του αυτός δίνει τζεβάπι.

Σ' όσους καννάδες έλαχε "Αλή Πασάς απός του,

του βρισκόταν στο νύχι του κι' "Αράπης ο δικός του.

Αυτός τσακίζει κόκκαλα και πλάτες και παγίδια.

και κλέφτες στ' άγρια βουνά τών τών τα μαύρα φειδια.

Κι' οι μπήδες της Ρούμελης όλοι τον προσκυνούνε,

το μαύρο χέρι του λαλά του το γλυκοφιλούνε.

"Όταν θα βγή στα Τρίκαλα, οι κλέφτες

απ' όλα τ' άγρια βουνά σκίζουν τη γη και

μπαίνουν.

Και στα ντερεβένια πουθενά δεν βλειάζουν

οί Σοματιάδες,

τί το σπαθί του πέρασε άμέτρητες χιλιάδες.

Γιατ' είνε μαυροκέφαλος και θάνατο δεν

γράφει,

κι' όποιον να βάνη στο σπαθί δεν ζάνει

παιό νισάρι.

Δέν ανιλογάται θάνατο, πως έχει να πε-

θάνη.

μηδ' τη γούρνα τη στενή στο νού του δεν

τή βάνει.

"Αλή Πασάς άγέννης του τον έχει στο

καζάνι.

κι' έμπιστεμένον άνθρωπο και τίμο χασ-

νατάρη.

Και στον έμπρά τ' "Αλή Πασά αυτός είν-

νε μεγάλος.

και σ' όλα τα ούμωρια του αυτός και δεν

είν' άλλος.

"Ακόμα και στ' άσκέρι του αυτός δίνει έ-

σάπι.

κι' "Αλή Πασάς δεν τον ρωτά τί κάνει,

μωρ' "Αράπη.

"Εχει φοβιά φαρμακερή και μαύρο το χω-

μαί του.

που τον τηρά τον άνθρωπο και σκάζει τη

ζοχί του.

Κι' όσω να λήη "Αλή Πασάς, όπισ' αυ-

τόν άρρίνει.

και σ' όλα τα ούμωρια του αυτός παίρνει

και δίνει.

Στο δεύτερο άποσπασμα γίνεται μνεία της

τρομεράς σφαγής που έγινε στην Πρέβεζα, όπου

δεν Τουρκαλδανών του "Αλή :

"Ός τόσος θρήνος γέννησε εκείνη την ή-

μέρα,

που ο κόσμος αλχημόνησε και μύνα και πατέρα.

Μανάδες με μικρά παιδιά κι' αυτές αλχημονούσαν,

όσαν την ώρα ή έφρχε στο Χάρο χαμεροούσαν.

Και τα μαζομπικια παιδιά πουγαν στα γονατά τους.

Μανάδες δεν έγνωρίζαν να πιούνε τα βράζα τους.

"Ο,τ' έκαμε στην Πρέβεζα κανείς δεν τάζει καμει,

που πέφτε μεσ' στη θάλασσα το αίμα σάν ποτάμι.

"Αλή Πασάς έφροστάζε τους σκαλδούς να τους πιάει,

στην Πρέβεζα γυρίζουν σοκιά στο σοκιά.

Βαί, βάι, καμμένη Πρέβεζα, πως ήσαν πανημενί,

και τώρα κατανήθηρες στο αίματα πιμένη !

Οι κλέφτες τοίπασαν άμυν και οάι δεν τους δίνει,

όσ' ήταν στην Πρέβεζα μηδ' ήσαν δεν άρρίνει.

Γιατί σοδ πήρε, Πρέβεζα, άερα το νεράκι,

και τώρα σκαλοβόλωναν όλοι, μικροί - μεγάλοι :

"Αλή Πασάς στην Πρέβεζα τέτοιο νιάκι δίνει,

ζοφτεί κορμά, παίρνει φρεζέ, δεν καν' έλεημοσύνη.

Περίοισες σκαλδές έπισσε, κορίτσινα και νυφάδες,

και στέλνει στην "Αρβανιά άμέτρητες χιλιάδες.

Πολλές μανάδες χώρισαν από τις θυγατέρες

για να γυρίζουν στο νουναύ, κι' έκεινες τίς ήμερες

πολλά παιδιά που χώρισαν από τους πατε-

ράδες

και τους κρατούν στα Γιάννινα σάν μαύρους

αράπαδες.

Πολλές γυναίκες χώρισαν κι' αυτές από

τους άντρες

και βλειάζουν σάν τα πρόβατα και σάν τ' άρ-

νά στις μάντρες.

Ο "Αλή Πασάς

(Εικόνα δένουν περιηγητού)

